

รายงานการเดินทางไปราชการต่างประเทศ
การประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ครั้งที่ 45 ที่ขยายออกมา

ณ กรุงริยาด ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

ระหว่างวันที่ 15 – 21 กันยายน 2566

รายงานการเดินทางไปราชการต่างประเทศ
การประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ครั้งที่ 45 ที่ขยายออกมา
ณ กรุงริยาด ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย
ระหว่างวันที่ 15 – 21 กันยายน ๒๕๖๖

1. ชื่อโครงการ -
2. วัตถุประสงค์ เพื่อเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ครั้งที่ 45 ที่ขยายออกมา โดยมีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอเมืองโบราณศรีเทพ เข้าสู่บัญชีมรดกโลกทางวัฒนธรรม หรือข้อมูลอื่นตามที่ได้ร้องขอ
3. กำหนดเวลา วันที่ 15 – 21 กันยายน 2566
4. สถานที่ กรุงริยาด ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย
5. หน่วยงานผู้จัด UNESCO, World Heritage Convention
6. หน่วยงานสนับสนุน National Commission for Education, Culture and Science, Ministry of Culture, Kingdom of Saudi Arabia

7. กิจกรรม

เดิมการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ครั้งที่ 45 ควรที่จะจัดขึ้น ณ เมืองคาซาน สหพันธรัฐรัสเซีย ระหว่างวันที่ 19 – 30 มิถุนายน 2565 แต่เนื่องด้วยสถานการณ์การสู้รบระหว่างประเทศรัสเซีย และประเทศยูเครน ทำให้ UNESCO ตัดสินใจเลื่อนการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 45 ออกไปการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ 45 ที่ขยายออกมา กำหนดจัดในช่วงระหว่างวันที่ 10 – 25 กันยายน 2566 ณ กรุงริยาด ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เป็นการควบความวาระการประชุมฯ ครั้งที่ 45 และ 46 เข้าด้วยกัน เป็นการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 45 ที่ขยายออกมา หรือ the extended 45th session of the World Heritage Committee

องค์ประกอบคณะกรรมการมรดกโลกประกอบด้วยผู้แทนจากรัฐภาคี 21 ประเทศ ตามอนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติของโลก ซึ่งได้รับเลือกโดยสมัชชาใหญ่ของรัฐภาคีตามอนุสัญญา โดยองค์ประกอบปัจจุบันของคณะกรรมการมีดังนี้: อาร์เจนตินา, เบลเยียม, บัลแกเรีย, อียิปต์, เอธิโอเปีย, กรีซ, อินเดีย, อิตาลี, ญี่ปุ่น, มาลี, เม็กซิโก, ไนจีเรีย, โอมาน, กาตาร์, สหพันธรัฐรัสเซีย,

รวันดา, เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์, ซาอุดีอาระเบีย แอฟริกาใต้ ไทย และแซมเบีย โดยมีวาระการประชุม
จำนวนทั้งสิ้น 20 วาระ

8. รายงานคณะเดินทาง

8.1. นายสถาพร เทียงธรรม รองอธิบดีกรมศิลปากร

8.2. นายสิทธิชัย พุดดี หัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

การเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ครั้งที่ ๔๕ ที่ขยายออกมา ณ กรุงริยาด ราชอาณาจักร
ซาอุดีอาระเบียระหว่างวันที่ 15 – 21 กันยายน 2566 รวม 7 วัน

9. บทคัดย่อหรือสรุปย่อของรายงานการเดินทางไปต่างประเทศ

รายงานการประชุมฯ ในช่วงวันที่ 16 – 20 กันยายน 2566 ของการปฏิบัติราชการ ณ ประเทศ
ซาอุดีอาระเบีย (ในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง)

วาระที่ 7 รายงานสถานภาพการอนุรักษ์แหล่งมรดกโลก (State of conservation of World
Heritage properties)

7B. รายงานสถานภาพการอนุรักษ์แหล่งที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในบัญชีมรดกโลก (State of
conservation of properties inscribed on the World Heritage List)

ลำดับที่ 19 กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ (ประเทศไทย) (N 590rev)

มติ: 45 COM 7B.19

คณะกรรมการมรดกโลก,

- 1) พิจารณาเอกสาร WHC/23/45.COM/7B.Add.2,
- 2) รับทราบการมติการประชุมจากครั้งก่อนหน้า ครั้งที่ 41 COM 7B.32 และครั้งที่ 44 COM 7B.97
- 3) ชื่นชมความมุ่งมั่นอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลีในการเป็นผู้นำความร่วมมือระหว่างประเทศ และการ
จัดกิจกรรมภายในแหล่ง เพื่อแก้ปัญหาการลักลอบตัดไม้ การค้าไม้พะยุง และพันธุ์ไม้มีค่าอื่น ๆ
อย่างผิดกฎหมาย และสนับสนุนให้รัฐบาลีเสริมสร้างความร่วมมือนี้ต่อไปในอนาคต กับ
ประชาคมอาเซียน และระดับทวิภาคีกับประเทศกัมพูชา
- 4) รับทราบว่ารัฐบาลีกำลังพิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับเปลี่ยนพื้นที่บางส่วนของอุทยาน
แห่งชาติทับลาน โดยการแก้ไขขอบเขต และเตือนรัฐบาลีว่าการปรับเปลี่ยนที่อาจส่งผลกระทบต่อ
อย่างมีนัยสำคัญต่อขอบเขตของทรัพย์สิน หรือส่งผลกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากลของ
อุทยานแห่งชาติ (OUV) จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับ แนวทางการดำเนินงานตามอนุสัญญาฯ
(Operational Guidelines)
- 5) นอกจากนี้ ยังรับทราบถึงการแก้ไขพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ และพระราชบัญญัติคุ้มครอง
และสงวนสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ซึ่งรัฐบาลีจะอำนวยความสะดวกให้กับชุมชนท้องถิ่นที่ดำเนินชีวิต

ในลักษณะที่ยั่งยืน และขอให้รัฐภาคีดำเนินการปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดกับชุมชนต่อไป และติดตามผลกระทบของกฎหมายต่อชุมชนและการอนุรักษ์ อย่างเคร่งครัด

- 6) รับทราบว่า การสร้างเขื่อนทั้งหมดที่สร้างขึ้นใกล้เคียงกับพื้นที่แหล่ง ได้ถูกระงับชั่วคราว ในระหว่างการประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ (SEA) สำหรับและพื้นที่ลุ่มน้ำ และอ้างถึงมติการประชุมที่ผ่านมา เรื่องตำแหน่งเขื่อนที่มีพื้นที่เก็บน้ำขนาดใหญ่ ที่ไม่ควรอยู่ในพื้นที่แหล่ง ไม่เข้ากับสถานะมรดกโลก โดยได้ขอร้องรัฐภาคีให้
 - a) ขอข้อมูลทางเทคนิคจาก IUCN เกี่ยวกับการประเมินสิ่งแวดล้อมเชิงกลยุทธ์ (SEA)
 - b) ยกเลิกแผนสำหรับการก่อสร้างเขื่อนที่เป็นพื้นที่กักเก็บน้ำในพื้นที่มรดกโลก โดยไม่ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์ของการประเมิน SEA
 - c) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าการสร้างเขื่อนรอบๆ พื้นที่มรดกโลก จะถูกระงับจนกว่าการประเมินสิ่งแวดล้อม (SEA) ขั้นสุดท้ายได้รับการตรวจสอบโดย IUCN เพื่อประเมินผลกระทบต่อ OUV ต่อไป
- 7) รับทราบแผนปฏิบัติการระดับชาติ ในการปกป้องคุ้มครองพื้นที่ป่าสงวน และการควบคุมไฟป่า พ.ศ.2563 – 2565 ที่ใช้ปฏิบัติอยู่ในพื้นที่มรดกโลก และรวมถึงตัวชี้วัด และขอให้รัฐภาคีจัดส่งตัวชี้วัดที่แก้ไขแล้ว ที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการการตรวจสอบที่เพียงพอ และวัดประสิทธิผลของการนำไปปฏิบัติได้อย่างแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับคำแนะนำในภารกิจการตรวจสอบ พ.ศ.2559
- 8) รับทราบด้วยความกังวล เรื่องงบประมาณสำหรับกิจกรรมเพื่อปกป้องไม้พะยูนและไม่มีค่าอื่น ๆ ภายในพื้นที่มรดกโลก ลดลงอย่างมากในปีงบประมาณ 2565 และขอให้รัฐภาคีตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอ สำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ พ.ศ. 2563 – 2565 เพื่อดำเนินการอนุรักษ์ OUV ของแหล่งมรดกโลกอย่างต่อเนื่องต่อไป
- 9) ร้องขอให้รัฐภาคีจัดทำข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับมติที่ผ่านการพิจารณา ให้ระงับการขยายทางหลวงหมายเลข 348 และกำลังดำเนินการหาทางเลือกอื่น
- 10) ท้ายที่สุด ขอให้รัฐภาคีส่งรายงานสถานภาพการอนุรักษ์ (state of conservation) และการดำเนินการตามข้อร้องข้อข้างต้น ต่อศูนย์มรดกโลก ภายในวันที่ 1 ธันวาคม 2567 เพื่อพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลก ครั้งที่ 47

ลำดับที่ 88 กลุ่มป่าแก่งกระจาน (ประเทศไทย) (N 1461rev)

มติ: 45 COM 7B.88

คณะกรรมการมรดกโลก,

- 1) พิจารณาเอกสาร WHC/23/45.COM/7B.Add,
- 2) รับทราบการมติการประชุมจากครั้งก่อนหน้า ครั้งที่ 39 COM 8B.5, 40 COM 8B.11 และครั้งที่ 44 COM 8B. 7
- 3) ยินดีต่อความมุ่งมั่นของไทยในการอนุรักษ์แบบข้ามพรมแดน และขอสนับสนุนให้รัฐภาคีหาโอกาสในการร่วมมือกับประเทศเมียนมาร์ ในการอนุรักษ์และการบริหารจัดการมรดกทาง

ธรรมชาติที่สำคัญของภูมิภาค เพื่อความเป็นไปได้ในการพิจารณาขยายขอบเขตมรดกโลกในอนาคต

- 4) ขอบคุณประเทศไทยในการเชิญผู้แทนจาก IUCN มายังพื้นที่ และสนับสนุนให้ไทยดำเนินการตามข้อเสนอแนะ รวมไปถึงการดำเนินการอันสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก (Operational Guidelines)
- 5) รับทราบ ในเรื่องที่รัฐภาคีบังคับใช้กฎหมาย และกรอบนโยบายที่ใช้กับอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และร้องขอให้รัฐภาคีเสริมสร้างการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการกำกับดูแลตามกฎหมายที่ตราขึ้นใหม่ตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 ผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างแท้จริง
- 6) รับทราบการจัดตั้งคณะกรรมการปกป้องพื้นที่ (PACs) ในทุกระดับของแหล่ง ซึ่งรวมถึงตัวแทนของชุมชน และยินดีกับการแต่งตั้งคณะกรรมการสำหรับกลุ่มป่าทั้งหมดในปีงบประมาณปัจจุบัน
- 7) ยินดีที่รัฐภาคีให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมกับชุมชนบ้านบางกลอย และขอให้รัฐภาคีทำงานอย่างใกล้ชิด และปรึกษาหารืออย่างเต็มที่กับกลุ่มชนพื้นเมือง และชุมชนท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่ตามมาอย่างยาวนาน ตามแนวทางที่เคารพสิทธิขั้นพื้นฐาน
- 8) แสดงความห่วงใยอย่างถึงที่สุด เกี่ยวกับข้อเสนอในการก่อสร้างเขื่อนภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี ที่อยู่ติดกับแหล่งและในพื้นที่นำเสนอขึ้นทะเบียนในครั้งแรก และเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะส่งผลเสียต่อคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล (OUV) ของแหล่ง และอาจส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์กับชุมชนท้องถิ่น และร้องขอให้รัฐภาคีแจ้งต่อศูนย์มรดกโลกเกี่ยวกับสถานะของโครงการดังกล่าวนี้ ก่อนการตัดสินใจใด ๆ ที่จะทำให้อายากที่จะเอาย้อนกลับคืนมาได้ ตามความที่ปรากฏในย่อหน้าที่ 172 ของแนวทางการดำเนินงานตามอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก (Operational Guidelines) เพื่อให้แน่ใจว่าจะมีการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และต่อสังคม ให้สอดคล้องกับแนวทางฯ และชุดเครื่องมือสำคัญการประเมินผลกระทบต่อแหล่งมรดกโลก รวมไปถึงทางเลือกที่จะไม่ดำเนินโครงการดังกล่าวนี้
- 9) รับทราบการไม่มีพื้นที่กันชนอย่างเป็นทางการของแหล่ง, ร้องขอให้รัฐภาคีกำหนดและจัดทำพื้นที่กันชนที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นรอบ ๆ แหล่งฯ โดยเร็วที่สุด ผ่านขั้นตอนการปรับเปลี่ยนขอบเขตเล็กน้อย
- 10) ท้ายที่สุดนี้ ร้องขอให้รัฐภาคีจัดส่งรายงานที่ได้รับการปรับปรุง เกี่ยวกับสถานภาพการอนุรักษ์ และการปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับการร้องขอขึ้นต้น ไปยังศูนย์มรดกโลกภายในวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2567 เพื่อพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกครั้งที่ 47

วาระที่ 8 กระบวนการการนำเสนอขึ้นทะเบียน (Nomination process)

8A. Item 8A Tentative Lists of States Parties submitted as of 15 April 2023

8B. Item 8 B Nominations to the World Heritage List

ลำดับที่ 41 เมืองโบราณศรีเทพ, ประเทศไทย

มติ: 45 COM 8B.41

คณะกรรมการมรดกโลก,

- 1) พิจารณาเอกสาร WHC/23/45.COM/8B และ WHC/23/45.COM/INF.8B1,
- 2) ขึ้นทะเบียนเมืองโบราณศรีเทพ, ประเทศไทย, ในบัญชีมรดกโลกตามเกณฑ์ข้อที่ 2 และ 3
- 3) รับรองคุณค่าโดดเด่นเป็นสากลตามนี้

ภาพรวม

เมืองโบราณศรีเทพเป็นแหล่งมรดกวัฒนธรรมแบบต่อเนื่อง ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบที่แสดงถึงวัฒนธรรมทวารวดีในช่วงพุทธศตวรรษที่ 12-16 อันเป็นช่วงที่สำคัญในประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย เมืองโบราณศรีเทพ (องค์ประกอบที่ 001) เป็นเมืองที่มีคูน้ำคันดินล้อมรอบ รูปแบบผังเมืองแผ่อันเป็นเอกลักษณ์ แบ่งพื้นที่เป็นเมืองในและเมืองนอก โบราณสถานเขาค้างนอก (องค์ประกอบที่ 002) โบราณสถานขนาดใหญ่ที่สุดในวัฒนธรรมทวารวดีที่ยังคงเหลืออยู่ และโบราณสถานถ้ำเขามอรัตน์ (องค์ประกอบที่ 003) ศาสนสถานประเภทถ้ำเนื่องในพุทธศาสนานิกายมหายาน ซึ่งประกอบไปด้วยแบบอย่างที่สำคัญ ของประติมากรรมและศิลปะแบบทวารวดี

หลักฐานที่สำคัญ ได้แก่ ศาสนสถานมากกว่า 112 แห่ง ที่พบในเมืองโบราณศรีเทพ และการตัดแปลงงานศิลปกรรมเนื่องในศาสนาฮินดูเข้ากับท้องถิ่น จนทำให้เกิดเป็นรูปแบบศิลปกรรมโดดเด่น ได้ชื่อว่า ศิลปะสกุลช่างศรีเทพ ซึ่งภายหลังได้ส่งอิทธิพลให้แก่อารยธรรมอื่นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประติมากรรมลอยตัวที่มีความโดดเด่น ได้แก่ ประติมากรรมในทำยี่นตรีภังค์ เป็นทำทางที่แสดงการเคลื่อนไหวของร่างกาย ถือเป็นประติมากรรมลอยตัวอย่างสมบูรณ์ โดยปราศจากวงโค้งรองรับด้านหลัง

องค์ประกอบทั้ง 3 แห่งนี้ แสดงถึงสถาปัตยกรรม รูปแบบงานศิลปกรรม และความหลากหลายทางศาสนาในอาณาจักรทวารวดีซึ่งเจริญรุ่งเรืองในภาคกลางของประเทศไทยในช่วงพุทธศตวรรษที่ 12-16 แสดงให้เห็นถึงการรับอิทธิพลทางศาสนาจากประเทศอินเดีย ทั้งศาสนาฮินดู ศาสนาพุทธนิกายเถรวาทและมหายาน

เกณฑ์ข้อที่ 2

เมืองโบราณศรีเทพ แสดงให้เห็นถึงการแลกเปลี่ยนสำคัญในด้านวัฒนธรรมและศาสนา อันมีต้นกำเนิดจากประเทศอินเดียและได้รับการปรับให้เข้ากับอาณาจักรทวารวดี ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 12-16 จาก การปฏิสัมพันธ์นี้ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมให้มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น ต่อมาศิลปะสกุลช่างศรีเทพได้ส่งอิทธิพลด้านศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมให้แก่พื้นที่อื่นๆ ในประเทศไทย การอยู่ร่วมกันของพุทธศาสนาทั้งนิกายเถรวาทและนิกายมหายาน และศาสนาฮินดู ได้กลายเป็นลักษณะเด่นของ สถาปัตยกรรม การวางผังเมือง และศิลปะในสมัยทวารวดี อันปรากฏอยู่ในองค์ประกอบทั้ง 3 แห่ง

เกณฑ์ข้อที่ 3

ความเป็นของแท้ดั้งเดิมของเมืองโบราณศรีเทพ ปรากฏให้เห็นผ่านความสมบูรณ์ของหลักฐานทางโบราณคดี ทั้งในทางสถาปัตยกรรม วัสดุ และองค์ประกอบทางศิลปะที่โดดเด่นและหาได้ยาก โบราณสถาน

เขาค้างนอกสื่อความเชื่อในเรื่องมณฑลจักรวาลของสมัยทวารวดี และแสดงให้เห็นรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีแผนผังแบบย่อเก็จ ฐานบัวล้น และปราสาทจำลองประดับฐานอาคาร การศึกษาและวิจัยทางโบราณคดีอย่างต่อเนื่องเป็นส่วนสำคัญสำหรับความเป็นของแท้ดั้งเดิมของแหล่ง การบูรณะและการดำเนินงานอนุรักษ์ ได้ดำเนินการอย่างสมบูรณ์ด้วยความระมัดระวัง ซึ่งวัสดุใหม่ที่ใช้ในการบูรณะมีความแตกต่างอย่างชัดเจน และเป็นแหล่งที่ไม่ได้รับความกดดันจากการพัฒนาพื้นที่

ความครบถ้วนสมบูรณ์

เมืองโบราณศรีเทพ โบราณสถานเขาค้างนอก และโบราณสถานถ้ำเขาอมรรัตน์ เป็นประจักษ์พยานอันยอดเยี่ยมที่แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและอารยธรรมทวารวดี ซึ่งแสดงถึงความซับซ้อน ลักษณะเฉพาะทางศิลปะและวัฒนธรรมที่โดดเด่นของสมัยทวารวดีผ่านการวางผังเมือง ศาสนสถาน และการนับถือศาสนา รูปแบบทางศิลปะสถาปัตยกรรมของศรีเทพที่เป็นเอกลักษณ์ไม่สามารถพบได้จากแหล่งอื่น โดยเฉพาะผังแบบเมืองแฝด และประติมากรรมในวัฒนธรรมทวารวดีที่โดดเด่นอย่างเช่น การยืนแบบตรีภังค์ แสดงถึงการเคลื่อนไหวของร่างกาย โบราณสถานเขาค้างนอกเป็นเจดีย์ศิลปะทวารวดีที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ซึ่งได้รับอิทธิพลทางศิลปะจากอินเดียใต้และอินโดนีเซีย และโบราณสถานถ้ำเขาอมรรัตน์ ตั้งอยู่บนภูเขาศักดิ์สิทธิ์และจัดเป็นศาสนสถานประเภทถ้ำในศาสนาพุทธนิกายมหายานเพียงแห่งเดียวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ความเป็นของแท้และดั้งเดิม

ความเป็นของแท้ดั้งเดิมของเมืองโบราณศรีเทพ ปรากฏให้เห็นผ่านความสมบูรณ์ของโบราณสถาน วัสดุ และองค์ประกอบทางศิลปะที่โดดเด่นและหาได้ยาก โบราณสถานเขาค้างนอกแสดงให้เห็นถึงความเชื่อในเรื่องมณฑลจักรวาลของสมัยทวารวดี และรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีแผนผังแบบย่อเก็จ ฐานบัวล้น และการประดับปราสาทจำลองที่ฐานของโบราณสถาน การเก็บข้อมูลทางโบราณคดีและการศึกษาวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็นส่วนสำคัญสำหรับความเป็นของแท้ดั้งเดิม การดำเนินการบูรณะและการอนุรักษ์อย่างสมบูรณ์ด้วยความระมัดระวัง ทำให้สามารถจำแนกวัสดุใหม่ที่ใช้ในการบูรณะได้อย่างชัดเจน รวมถึงเป็นแหล่งที่ไม่มีผลกระทบจากการพัฒนา

การปกป้องคุ้มครองและการบริหารจัดการ

องค์ประกอบทั้ง 3 แหล่ง ได้รับการปกป้องคุ้มครองทางกฎหมาย ดังนี้ พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 พื้นที่กันชนได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2518 และกฎกระทรวงว่าด้วยการดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ.2560

แผนบริหารจัดการอยู่ในระหว่างดำเนินการ ประกอบด้วยแผนการมีส่วนร่วมของชุมชน แผนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการจัดการความเสี่ยง การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาวเป็นปัจจัยสำคัญในการปกป้องและจัดการแหล่ง บันทึกความเข้าใจที่ตกลงโดยหน่วยงานของรัฐจะรับประกันการดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์และการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินในปัจจุบันมีน้อยมาก แม้ว่าจะมีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากสภาพอากาศ เหตุการณ์สภาพอากาศที่รุนแรง และการสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาชุมชน ในอดีตมีผลกระทบจากการลักลอบขุดค้นและการขยายของพื้นที่ของชุมชน แต่ไม่เกิดปัญหาดังกล่าวแล้วในปัจจุบัน ควรมีการเสริมสร้างระบบตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของน้ำใต้ดิน และพัฒนาตัวชี้วัดสถานะการอนุรักษ์ของแหล่ง

4) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

a) ให้ความสำคัญกับการดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองโบราณศรีเทพให้แล้วเสร็จ ซึ่งประกอบด้วยแผนการบริหารความเสี่ยงและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การวิจัยทางโบราณคดี ตลอดจนนโยบายและการดำเนินงานที่ละเอียดยิ่งขึ้นในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 3 แห่ง

b) ดำเนินการตามความสำคัญสูงสุด ร่วมออกแบบกลยุทธ์สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งมีความครอบคลุม โปร่งใส ต่อเนื่อง และมีทรัพยากรที่เพียงพอ และสร้างความมั่นใจว่าขอบเขตของส่วนประกอบได้รับการอธิบายอย่างชัดเจนต่อชุมชนท้องถิ่น

c) ดำเนินการเจรจากับเจ้าของที่ดินเอกชนอย่างต่อเนื่อง เกี่ยวกับการขยายขอบเขตขององค์ประกอบ 002 ในอนาคต เพื่อรวมองค์ประกอบที่สำคัญทั้งหมดจากการปรับขอบเขตเพียงเล็กน้อย

d) ยกระดับการบันทึกข้อมูลของแหล่งด้วยแพลตฟอร์มดิจิทัล ที่ช่วยให้การจัดเก็บและดึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

e) ดำเนินการศึกษาตามแผนที่วางไว้เพื่อให้เข้าใจภาพรวมของรูปแบบแผนผังและประวัติความเป็นมาของแหล่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจทางโบราณคดีแบบไม่รุกรานในพื้นที่ส่วนเมืองนอก (องค์ประกอบ 001) และศึกษาเพื่อกำหนดขอบเขตที่สมบูรณ์และรูปแบบเชิงพื้นที่ขององค์ประกอบ 002

f) การจัดทำโครงการวิจัยในอนาคตเพื่อทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งว่าประเพณีของศาสนาพุทธและศาสนาฮินดูส่งอิทธิพลต่อรูปแบบที่อยู่อาศัย การวางแนวถนน ที่ตั้งของอาคารทางการในเมือง และเข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้นว่าคุณสมบัติเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงการก่อตั้ง ความเจริญขึ้นและเสื่อมถอยลงของสมัยทวารวดี

g) ปรับปรุงระบบการตรวจสอบโดยแนะนำมาตรการของการอนุรักษ์คุณลักษณะ ให้แน่ใจว่ามีการตรวจสอบผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำใต้ดินต่อคุณลักษณะของศรีเทพอย่างสม่ำเสมอ และปรับระบบการตรวจสอบเพื่อให้ง่ายต่อการบูรณาการของผลลัพธ์ในแบบสอบถามการรายงานตามระยะเวลา

h) การพัฒนากระบวนการอย่างเป็นทางการสำหรับการประเมินผลกระทบด้านมรดก โดยใช้แนวทางและชุดเครื่องมือสำหรับการประเมินผลกระทบในบริบทมรดกโลก ที่จัดทำโดยองค์กรที่ปรึกษาและศูนย์มรดกโลก

i) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าการพัฒนาใหม่ทั้งหมด รวมถึงแผนสำหรับศูนย์บริการนักท่องเที่ยวสำหรับองค์ประกอบ 002 และพิพิธภัณฑ์ที่จะมีขึ้นในอนาคตในเขตพื้นที่กันชนกันชนขององค์ประกอบ 001 และ 002 จะมีการประเมินผลกระทบ HIA อย่างเต็มรูปแบบ

j) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าโครงการขุดเจาะน้ำมันที่เกิดขึ้นใหม่ เป็นสิ่งต้องห้ามโดยเด็ดขาดในพื้นที่ แหล่ง พื้นที่กันชน และในขยายพื้นที่ออกไปกว้างขึ้นไปกว่านั้น โดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ระหว่างพื้นที่กันชน

k) ตรวจสอบให้แน่ใจว่าจะมีการพิจารณาความเหมาะสมเกี่ยวกับใช้พื้นที่ และการพัฒนาพื้นที่ใน อนาคตในพื้นที่ (ที่กว้างขึ้น) ที่เชื่อมต่อระหว่างองค์ประกอบที่ 002 และ 003 ไม่ให้กระทบต่อความเชื่อมโยง ในเชิงสัญลักษณ์ และกายภาพของแนวแกน ที่เชื่อมระหว่างองค์ประกอบ 002 และ 003

5) ร้องขอ รายงานการดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้นต่อศูนย์มรดกโลก ภายใน วันที่ 1 ธันวาคม 2567 เพื่อให้คณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาให้ความเห็นชอบในการประชุมครั้งที่ 47

6) ตัดสินใจ ให้เปลี่ยนชื่อแหล่งเป็น “เมืองโบราณศรีเทพและโบราณสถานในสมัยทวารวดีที่ เกี่ยวข้อง”

วาระที่ 17 การเลือกตั้งประธาน, รองประธาน และผู้บันทึกการประชุม ในการประชุมกรรมการมรดกโลกครั้งที่ 46 Election of the Chairperson, Vice-Chairpersons and Rapporteur of the 46th session of the World Heritage Committee

- กรรมการมีความเห็นว่า

○ รับทราบ

- ประเทศอินเดีย แสดงความจำนงค์ที่จะจัดประชุมคณะกรรมการมรดกโลกครั้งที่ 46 และคณะกรรมการขอขอบคุณรัฐบาลอินเดียต่อเรื่องนี้

○ ตัดสินใจ

- ขยายวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร (Bureau) ประกอบด้วย

- ประธาน – Dr Abdulelah Al-Tokhais (Saudi Arabia)
- ผู้บันทึกการประชุม – Ms Shikha Jain (India)
- รองประธาน - อาร์เจนตินา, อิตาลี, รัสเซีย, ซาอุดีอาระเบีย, ไทย

ไปจนกว่าการประชุมสมัยวิสามัญครั้งที่ 19 ที่จะจัดขึ้นในการประชุมสมัชชาใหญ่ รัฐภาคีตามอนุสัญญามรดกโลก สมัยที่ 24 ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2566 ณ สำนักงานใหญ่ UNESCO

○ ตัดสินใจ

- จะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการ สำหรับการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 46 ในระหว่างสมัยประชุมวิสามัญครั้งที่ 19 และมีวาระการดำรงตำแหน่งไปจนสิ้นสุดการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 46

○ ตัดสินใจเพิ่มเติม

- จะกำหนดวันและสถานที่ประชุมคณะกรรมการมรดกโลกครั้งที่ 46 ระหว่างการประชุม สมัยวิสามัญครั้งที่ 19

10. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

การประชุมคณะกรรมการมรดกโลก มีการถ่ายทอดสดการประชุม ผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งสมควรมอบหมายหน่วยงานต่าง ๆ ของกรมศิลปากรที่เกี่ยวข้อง รับฟังการประชุมผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อรับทราบบรรยากาศ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และแนวทางในการผลักดัน/ดำเนินการนำเสนอขึ้นทะเบียนมรดกโลกแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมแหล่งใหม่ๆ ของไทยต่อไป

.....
ผู้สรุปผลการเดินทางไปราชการ
(นายสิทธิชัย พุดดี)
หัวหน้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

